Till Innehållet

Skolverket logotyp

- Innehåll A-Ö
- <u>Lättläst</u>
- Languages
- <u>Sök</u>

Undervisning

<u>Förskolan</u>

- <u>Läroplan</u>
- Förskollärarlegitimation
- Stöd i arbetet
- Inspiration och reportage
- Kompetensutveckling
- Forskning

Förskoleklassen

- <u>Läroplan</u>
- Kartläggning
- <u>Lärar- och förskollärarlegitimation</u>
- Stöd i arbetet
- Inspiration och reportage
- Kompetensutveckling
- Forskning

Fritidshemmet

- <u>Läroplan</u>
- <u>Lärar- och förskollärarlegitimation</u>
- Inspiration och reportage
- Kompetensutveckling
- Stöd i arbetet
- Forskning

Grundskolan

- Läroplan och kursplaner
- Bedömning
- Nationella prov
- Betyg
- <u>IUP med omdömen</u>
- <u>Lärarlegitimation</u>

Anpassade grundskolan

- <u>Läroplan och kursplaner</u>
- Bedömning
- IUP med omdömen
- Betyg
- <u>Lärarlegitimation</u>

Specialskolan

- Läroplan och kursplaner
- Bedömning
- Nationella prov
- IUP med omdömen
- Betyg
- <u>Lärarlegitimation</u>

Sameskolan

- Läroplan och kursplaner
- Bedömning
- Nationella prov
- IUP med omdömen
- Betyg
- <u>Lärarlegitimation</u>

Gymnasieskolan

- <u>Läroplan, program och ämnen</u>
- <u>Bedömning</u>

- Nationella prov
- Betyg
- <u>Lärarlegitimation</u>

Anpassade gymnasieskolan

- Läroplan, program och ämnen
- Betyg
- <u>Lärarlegitimation</u>
- Stöd i arbetet

Vuxenutbildningen

- Komvux i svenska för invandrare (sfi)
- Komvux på grundläggande nivå
- Komvux på gymnasial nivå
- Komvux som anpassad utbildning på grundläggande nivå
- Komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå

Dansarutbildningen

- Läroplan och kursplan
- Bedömning
- Betyg
- Nationella prov

Skolutveckling

- Leda och organisera
- Kvalitetsarbete
- Digitala nationella prov
- Säkerhet och krisberedskap
- Statsbidrag
- Forskning och utvärderingar
- Statistik
- Kurser och utbildningar
- Inspiration och stöd i arbetet
- Anordna och administrera utbildning
- <u>Nationella skolutvecklingsprogram</u>

Regler och ansvar

- Ansvar i skolfrågor
- Förändringar inom skolområdet
- Skollagen och förordningar
- Allmänna råd
- Sök förordningar och föreskrifter (SKOLFS)
- Så styrs skolan
- <u>Lärar- och förskollärarlegitimation</u>
- <u>Barnkonventionen</u>

För dig som ...

- Vill bli lärare
- Är arbetsgivare
- Är elev, förälder eller vårdnadshavare
- Är skolbibliotekarie
- Är studie- och yrkesvägledare

Om oss

- Kontakta oss
- Vår verksamhet
- Organisation
- Jobba hos oss
- Kalender
- Publikationer
- Nyhetsbrev och sociala medier
- Hantering av personuppgifter
- Öppna data
- Press
- Aktuellt
- Innehåll A-Ö

- Lättläst
- Languages
- Start
- Skolutveckling
- > Inspiration och stöd i arbetet
- > Stöd i arbetet
- Undervisa nyanlända elever

Öppna innehållsförteckningen

Stäng innehållsförteckningen

- · Flerspråkighet och språkutvecklande undervisning
- Studiehandledning på modersmål
- Svenska som andraspråk
- Undervisning på modersmål
- Värdegrund utveckla ett inkluderande förhållningssätt
- Skolbiblioteket och nyanlända
- · Bedömning och betyg
- · Samverkan med hem och vårdnadshavare
- Forskning

Undervisa nyanlända elever

Lärarnas kompetens i att undervisa nyanlända elever är en avgörande faktor för skolframgång. Samverkan mellan undervisande lärare och studiehandledare ökar förutsättningarna för elevens möjlighet att prestera väl.

Bilden visar på hur systematiskt uppföljning och planering kan gå till. Rutiner, stöd och vägledning utifrån framgångsfaktorer. Samverkan mellan olika nivåer: huvudman, skola och elev. Samverkan för övergångar inom och mellan skolformer.

Ladda ner en mer utförlig bild av "Lila vägen" ovan, som du till exempel kan använda i en presentation Pdf, 748 kB. (Pdf, 748 kB)

Tänk på att utbildningen behöver ses som en helhet. Rutorna i den öppnade pdf-filen ska därför inte uppfattas som en kronologisk ordning som ska följas.

Flerspråkighet och språkutvecklande undervisning

Språk- och kunskapsutveckling hänger tätt ihop. Elevers språkkunskaper kan utvecklas i alla ämnen och därmed är frågor om språk aktuella för alla lärare. Här finns resurser som kan vara användbara för att utveckla undervisningen

Flerspråkighet som resurs för alla åldrar

Lärare i alla ämnen behöver arbeta språk- och kunskapsutvecklande. De behöver medvetet arbeta med de språkliga färdigheter eleverna behöver för att kunna uttrycka den nya kunskapen. En sådan undervisning bygger på ett kommunikativt arbetssätt med fokus både på innehåll och språk.

Alla elever behöver mötas av höga förväntningar och utmanas tankemässigt och åldersadekvat i sitt lärande. Samtidigt behöver undervisningen innehålla språklig stöttning. Det kan till exempel vara i form av bilder, grafik, förklaringar, kollaborativa grupparbeten, kroppsspråk, kopplingar till elevernas erfarenheter och vardagsspråk. För att genomföra denna typ av undervisning behöver du som lärare använda varierade arbetssätt som tillåter eleverna att vara språkligt aktiva.

Eleverna behöver också få stöttning i hur texter i olika ämnen byggs upp, som stöd för att läsa och skriva i ämnet. När eleven får möjlighet att använda alla sina språk i undervisningen bidrar det till en positiv kunskapsutveckling och samtidigt en utveckling av det svenska språket. All stöttning behöver utgå från elevens behov, språkliga nivå och kontinuerligt anpassas för att undervisningen ska vara utvecklande.

Om läraren däremot inte hänger med i elevernas språkutveckling och inte hinner förändra eller justera klassrumsresurserna i samma takt som eleverna utvecklar sina språkkunskaper kan samma strategier verka hämmande och motverka sitt syfte. Detsamma gäller språkfokus eller ett ensidigt fokus på termer och begrepp.

Språk- och kunskapsutvecklande undervisning i det flerspråkiga klassrummet - med fokus naturvetenskap Länk till annan webbplats.

Moduler i Lärportalen

- · Språk- och kunskapsutvecklande ämnesundervisning för nyanlända den första tiden Länk till annan webbplats.
- Nyanländas språkutveckling Länk till annan webbplats.
- Grundläggande litteracitet för nyanlända Länk till annan webbplats.
- Från vardagsspråk till ämnesspråk Länk till annan webbplats.
- Tolka och skriva text Länk till annan webbplats.

Webbkurser på utbildningsplattformen

- · Kartläggning av nyanlända elevers kunskaper
- · Fritidshemmets uppdrag
- · Fritidshemmets undervisning
- Identitet, jämställdhet och digitalisering i förskolan

Studiehandledning på modersmål

Nyanlända och flerspråkiga elever ska få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det. Studiehandledning stödjer elevens språk- och kunskapsutveckling i olika ämnen. Ämneslärare och studiehandledare samverkar runt elevens undervisning. Elevens visade kunskaper och förmågor bedöms utifrån betygskriterier i respektive ämnes kursplan eller ämnesplan.

Studiehandledning på modersmålet

BIU Online – en digital plattform för att stötta nyanlända elever på modersmålet Reportage om samarbete mellan ämneslärare och studiehandledare, Skolverket Länk till annan webbplats.

Svenska som andraspråk

Genom undervisning i ämnet svenska som andraspråk ska eleverna ges möjligheter att utveckla svenska språket i tal och skrift så de kan uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften. Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet att utveckla språket för att tänka, kommunicera och lära och kunna lita på sitt språk. Undervisningen ska ge eleverna möjligheter att kommunicera på svenska på den språkliga nivå eleven är utan att det ställs för tidiga krav på språklig korrekthet.

Förutsättningarna för elevernas språkutveckling är olika beroende på om det är ett första- eller ett andraspråk som ska utvecklas. För att leva och verka i det svenska samhället behöver elever med svenska som andraspråk därför undervisning utifrån sina specifika utgångspunkter för lärande och språkutveckling. Medan barn som har svenska som förstaspråk kan fortsätta att utveckla den språkliga bas de har med sig när de kommer till skolan, behöver barn med svenska som andraspråk både utveckla den språkliga basen i svenska och det språk som skolans ämnen kräver. Det betyder att de behöver arbeta på flera olika kunskaps- och färdighetsnivåer samtidigt, vilket ställer andra krav både på eleverna och på den undervisande läraren. Det är detta som motiverar att skolämnet svenska som andraspråk finns som ett eget ämne. Svenska som andraspråk är inte ett lättare ämne än svenska.

Kursplan för svenska som andraspråk – grundskolan Länk till annan webbplats.

Kursplan för svenska som andraspråk - anpassade grundskolan Länk till annan webbplats.

Kursplan för svenska som andraspråk – gymnasieskolan Länk till annan webbplats.

Kursplan för svenska som andraspråk – anpassade gymnasieskolan Länk till annan webbplats.

Kursplan för svenska som andraspråk – komvux som anpassad utbildning på grundläggande nivå Länk till annan webbplats.

Kursplan för svenska som andraspråk – vuxenutbildning på gymnasial nivå Länk till annan webbplats.

Kursplan för svenska som andraspråk – komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå

Svenska som andraspråk i praktiken

Ta del av hur man kan få reda på om en elev behöver undervisning utifrån ämnet svenska som andraspråk. Du får också veta hur en behovsprövning kan gå till. Materialet ger stöd i hur man kan organisera så att elever utvecklar det svenska språket mot en avancerad nivå.

Svenska som andraspråk - ett behovsprövat ämne

Nationellt centrum för svenska som andraspråk Länk till annan webbplats.

Undervisning på modersmål

Undervisning i modersmål är till för att eleven ska stärka sin kunskapsutveckling, sin identitet och sin språkutveckling. Att stärka elevernas modersmål är ett av flera sätt att främja mångfald och lärande inom olika områden. Det är vårdnadshavare som ansöker om modersmålsundervisning i grundskolan medan eleven själv ansöker om modersmålsundervisning i gymnasieskolan. Nyanlända elever kan få studiehandledning på modersmål eller på elevens starkaste skolspråk som stödjer kunskapsutvecklingen i olika ämnen. Ämnesläraren som ansvarig för ämnet kan i samarbete med studiehandledaren skapa bra förutsättningar för elevens språk- och kunskapsutveckling.

- Resurser för undervisning i modersmål
- Kursplan i modersmål, grundskolan Länk till annan webbplats.
- Kursplan i modersmål, anpassade grundskolan Länk till annan webbplats.
- Kursplan i modersmål, gymnasieskolan Länk till annan webbplats.
- Kursplan i modersmål, anpassade gymnasieskolan Länk till annan webbplats.
- Modersmålsundervisning och funktionsnedsättning, SPSM Länk till annan webbplats.

Värdegrund – utveckla ett inkluderande förhållningssätt

En viktig princip i arbete med värdegrunden är att olikhet är en tillgång. Både i skapandet av fruktbara lärandemiljöer och i det demokratiska uppdraget är det ett värde i sig att alla barn och elevgrupper är olika.

Handling i kombination med reflektion över sitt eget och andras beteende och sättet att uttrycka sig motverkar förtryck, kränkande behandling, diskriminering och uteslutning, enligt normkritisk pedagogik.

Nyanlända elever, mottagande och inkludering, föreläsning Länk till annan webbplats.

Europeiska språkrådet har skapat en webbkurs med strategier för att arbeta på ett inkluderande sätt i undervisningen:

Online modulen collaborative Community Approach to Migrant Education Länk till annan webbplats.

Skolbiblioteket och nyanlända

Skolbibliotek är en pedagogisk resurs för undervisning och skolarbete. Enligt bibliotekslagen ska skolbiblioteken ägna särskild uppmärksamhet åt personer med andra modersmål än svenska.

Skolbiblioteket och nyanlända

Bedömning och betyg

Bedömningsstöd

Det finns särskilt framtaget bedömningsstöd för att skolan ska kunna ge nyanlända elever en så bra start som möjligt.

Bedömning av nyanlända elevers kunskaper i grundskolan och gymnasiet

Betyg

När lärare betygssätter nyanlända elevers kunskaper gäller samma regler som för andra elever. Vi har tagit fram förtydliganden kring vissa situationer, som ändå kan kännas problematiska vid betygsättningen.

Nyanlända elever och betyg i grundskolan

Checklista för språk- och kunskapsutvecklande undervisning

- Finns tydliga lärandemål för både innehåll och språk?
- Är uppgifter och innehåll kognitivt utmanande?
- Går upplägget från det konkreta mot det abstrakta?
- Är innehåll och begrepp anpassade till elevernas språknivå? Förklaras de tydligt?
- Knyts begreppen till elevernas vardagsspråk och egna erfarenheter?
- Genomförs undervisningen så att kognitivt utmanande uppgifter kombineras med stöttning?
- Får eleverna möjlighet att muntligt bearbeta innehållet?
- Får eleverna möjlighet att skriftligt bearbeta innehållet?
- Ges goda möjligheter till interaktion och utvecklande samtal? (Parvis, smågrupper, lärare-elev, helklass)
- Stöttas eleverna vid läsning av texter innan, under och efter läsningen?
- Stöttas eleverna när de skriver genom att läraren visar modelltexter och leder gemensamt skrivande?
- Modelleras och uppmärksammas skolspråk och ämnesspråk?
- Synliggörs språkliga drag, som till exempel olika texttypers kännetecken och innehåll?
- Finns modeller för hur förmågor, till exempel analysförmåga ska utvecklas?
- Kopplas innehåll till målen? Utvärderas detta? Får eleverna reflektera över vad de har lärt sig? Hur de har lärt sig?

Samverkan med hem och vårdnadshavare

I skolans uppdrag ingår att främja en god samverkan och förtroendefulla relationer med vårdnadshavare. God samverkan mellan skola och vårdnadshavare kan i förlängningen bidra till högre måluppfyllelse för eleverna. Det är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och delaktighet samt möjlighet att påverka barnets skolgång.

- Skolan och hemmet, publikation Öppnas i nytt fönster.
- Samverkan med vårdnadshavare om samarbetsläxor, artikel Pdf, 108 kB, öppnas i nytt fönster. (Pdf, 108 kB)
- Stödinsatser i skolan Vad behöver jag som förälder veta
- Stödinsatser i skolan Vad behöver jag som förälder veta på albanska, arabiska, dari, engelska, somaliska och tigrinja

Forskning

Utöver länkarna nedan kan du på Skolverkets webbplats söka efter forskning utifrån vald skolform, valt ämne och, eller fokusområde.

- Forskning på Skolverket.se
- Båda språken viktiga för tvåspråkiga elevers lärande
- Språk i alla ämnen för alla elever Länk till annan webbplats.
- Forskning om flerspråkighet
- Från skolspråk till vardagsspråk och sedan tillbaka igen
- Skolspråk i läroböcker stötesten för andraspråkselever
- Greppa språket Öppnas i nytt fönster.
- Greppa flerspråkigheten Länk till annan webbplats, öppnas i nytt fönster.
- Uppväxt påverkar nyanländas delaktighet i idrott och hälsa

Senast uppdaterad 21 april 2024

- Flerspråkighet och språkutvecklande undervisning
- Studiehandledning på modersmål
- Svenska som andraspråk
- Undervisning på modersmål
- Värdegrund utveckla ett inkluderande förhållningssätt
- Skolbiblioteket och nyanlända
- Bedömning och betyg
- Samverkan med hem och vårdnadshavare
- Forskning

Leda och organisera

Samordnare för nyanlända elevers lärande

Samordnarens uppdrag är att stödja huvudmannen i arbetet med att systematiskt följa upp, analysera, planera och utveckla arbetet med nyanlända elevers lärande.

Leda och organisera

Organisera nyanländas skolgång

Här finns stöd för dig som är huvudman om hur man kan organisera nyanländas skolgång.

Leda och organisera

Nyanlända i gymnasieskolan

Den nyanlända eleven i gymnasieskolan är precis som alla andra elever i tonåren, men elevens lärande förutsätter att ämnesläraren är medveten om hur en andraspråksutveckling går till.

- Start
- > Skolutveckling
- > Inspiration och stöd i arbetet
- > Stöd i arbetet
- > Undervisa nyanlända elever

Till toppen